

Cerkniško jezero

Uvod

- Za to temo sem se odločil, ker mi je zanimiva in ker malo ljudi pozna to jezero in bi vas rad seznanil s to naravno znamenitostjo Slovenije.

198 km
2h in 5 min

Na splošno o jezeru

- Kraško presihajoče jezero
- Gladina: 552m nadmorske višine
- Površina: 26 km²
- Obseg: 40 km
- Dolžina: do 11 km
- Širina: do 5 km
- Globina: do 11 m

Cerkniško jezero

Lega

- Jugozahodno od Ljubljane
- v južnem delu Cerknjškega polja
- Ob svojem polnem vodostaju se razteguje po vsej Cerknjški dolini
- Od vasi Laze na vzhodu
- Do vasi Źelše na zahodu doline

Obseg Cerknjškega jezera

Nastanek

- Nastanek Cerkniškega jezera je povezan z velikim tektonskim prelomom: Idrija - Hotedršica - Planinsko polje - Cerkniško polje - Loško polje.
- Janez Vajkard Valvasor je poskušal pojasniti presihanje Cerkniškega jezera že v 16. stoletju.

Janez Vajkard Valvasor

Živalstvo

PLAZILCI:

Najdemo lahko plazilce (Slepec, Živorodna kuščarica, Zelenec, Pozidna kuščarica, Belouška, Smokulja, ...)

DVOŽIVKE:

Tu živi 15 vrst dvoživk (močeril ali človeška ribica -> živi v jamah pod Cerknjskim jezerom, močeradi in pupki, žabe)

Poleg naštetih živali pa tu živijo tudi vodni nevretenčarji, pajki, kačji pastirji, metulji in raki.

Človeška ribica

Kačji pastir

Belouška

PTICE:

- Kosec(svetovno ogrožena vrsta.)
- Na jezeru ima edino gnezdišče v Sloveniji tudi Rjavovrati ponirek.

RIBE:

V jezeru živi 10 vrst rib. (Potočna postrv, Ščuka, Rdečeperka, Babica, Krap, ...)

SESALCI:

medveda,
lisico,
jazbeca,
srno in jelena...

Kosec

Krap

Volk

Rastlinstvo

Na vzhodnem delu jezera pa raste edina mesojeda rastlina v Sloveniji; Okroglolista Rosika, ki je svetovno ogrožena vrsta .

Okroglolista Rosika

Kranjska lilija

Kranjska lilija

- Kranjska lilija (zlato jabolko), družina lilijevk, ime dobila po deželi Kranjski.
- Raste na: apnenčasti podlagi na travnikih,
- gozdnih robovih in v svetlih gozdovih.
- Listi: oranžni ali temno rumeni zavihani nazaj.
- V Sloveniji raste od Alp preko Krasa in do Zasavja na vzhodu.
- Vonj te cvetlice ni prijeten.
- Od leta 1947 je kranjska lilija v Sloveniji zavarovana.

Podnebje

- Za podnebje Cerknice je odločilnega pomena lega na prehodu iz kontinentalne v primorsko Slovenijo. Prehodnost podnebja se najbolj odraža v temperaturah in značilnih vetrovih.

Pritoki

- Na Loškem polju ponika potok Obrh in pride na površje na Cerkniškem polju kot potok Stržen.
- Križne jame – voda iz podzemlja
- V kraško polje se stekajo:
- Cerkniščica in vode iz Javornikov. Vsa ta voda ponika v požiralnikih na Cerkniškem polju v več smereh:
- En del priteka kot potok Rak (Rakov Škocjan) in naprej pod zemeljsko površino do Planinske jame, kjer se združi z reko Pivko iz Postojnske jame in priteče na plano kot reka Unica.
- Drugi del ponikne proti Planinskemu polju, najdaljšo pot naredi voda, ki pride na plan v izviri pri Bistri.

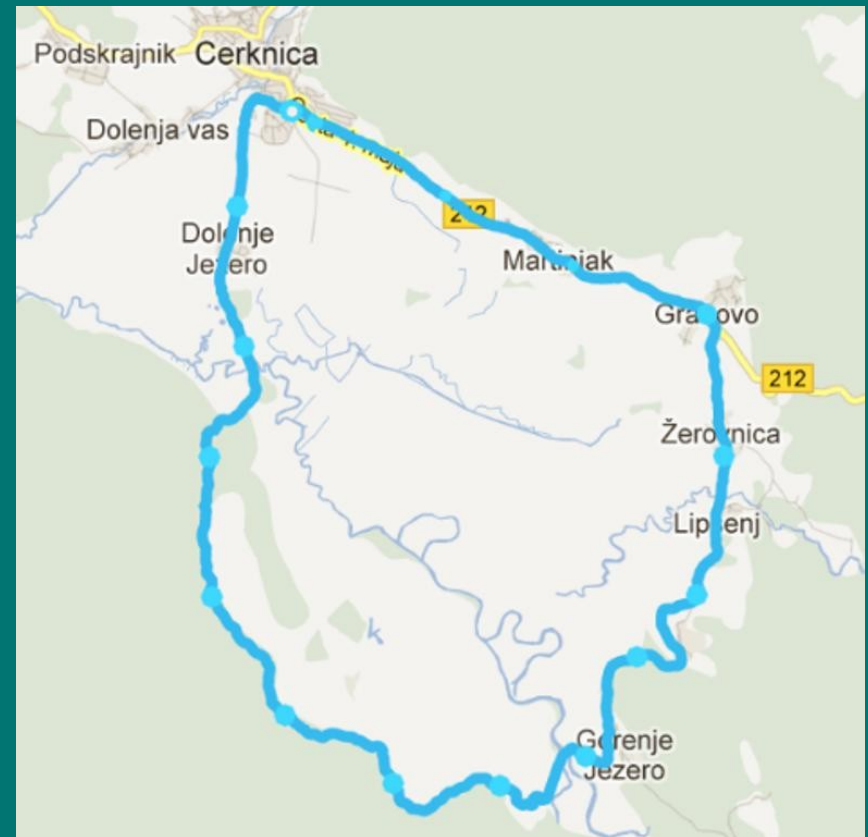
Gospodarstvo

Ob okolici Cerkniškega jezera se največ ukvarjajo s kmetijstvom:

- Živinorejo in
- Poljedelstvom.

Turizem

- Za kolesarje je zagotovo zanimiva označena kolesarska pot okoli jezera.
- Oznake z likom ljudskega junaka Martina Krpana.
- Za dobro počutje poskrbijo na turističnih kmetijah, jezerska voda pa nam v poletnih mesecih ponuja prijetno osvežitev in kopanje, posebej zanimiv je ogled reliefne makete jezera v vasi Dolenje Jezero.

Kolesarska pot

Slivnica

- V Cerknici je izhodišče poti na Slivnico, pod vrhom je oskrbovana planinska koča. Pašniki na Slivnici se zaradi postopnega pogozdovanja in zaraščanja močno krčijo. Slivnica je po ljudski pripovedki domovanje čarovnic, sicer pa razgledna točka na Cerkinško polje in okoliške kraške planote. Na severnem pobočju Slivnice, v dolini Cerkniščice, so kopali kremen in ga vozili v glažuto na Javornike.

Legenda o slivniških čarovnicah

- Pod vrhom Slivnice je Coprniška jama, ki jo je opisal že Valvasor. Iz jame se pozimi dviga topel in vlažen zrak. Vlaga se kondenzira v meglo, kar je pripomoglo k nastanku legende o coprniškem domovanju na Slivnici. V mnogih legendah se Slivnica omenja kot shajališče coprnic, ki so jih obtoževali, da delajo nevihte, točo, jemljejo mleko kravam, z uroki povzročajo bolezni in škodo, se spreminjajo v živali, letajo na metlah, imajo zveze s hudičem...
- Vzrok vsem tem nesrečam so bile baje čarovnice, ki so prebivale v tej jami. Vera v čarovnice je bila v prejšnjih stoletjih zelo razširjena, posebno okoli jezera so jih slutili vse polno, bivajočih po luknjah in jamah. Ko se je pripravljalo k nevihti, zazvonil je v cerkniškem zvoniku mali zvon, s katerim so odganjali čarovnice in točo.

Zanimivosti

- S stalnim spreminjanjem svoje podobe nudi jezero ob vsakem letnem času, ob vsakem obisku in vsakemu obiskovalcu drugačno in vedno novo podobo.

Pomlad

- Jezero se napolni
- Vrne se veliko ptic
- Ribolov
- Jadralci

Jadralec

Poletje

- na začetku poletja kopalci
- jezero presahne
- Kmetje kosijo visoko jezersko travo

Kopalec

Med spreminjanjem v visoko travo

Kmetje suho travo pokosijo

Jesen

- jezero se zopet napolni
- Jadralci
- Sprehajalci

Med spreminjanjem v jezero

Zima

Drsalca na zamrznjenem ledu

- Jezero zamrzne,
- ogromno drsalcev,
- hokej,
- tek na smučeh

<http://www.youtube.com/watch?v=Q8ATxAJ6GoA>

Literatura

- Internet:

www.zrc-sazu.si/gi/ales.htm

[www.burger.si/Cerknica/CerkniskoJezero/
CerkniskoJezero.htm](http://www.burger.si/Cerknica/CerkniskoJezero/CerkniskoJezero.htm)

www.lokotavci.com/cerknisko_polje.htm

www.geocities.com/TheTropics/Island/5410/jezero.htm

[http://sl.wikipedia.org/wiki/Cerkni
%C5%A1ko_jezero](http://sl.wikipedia.org/wiki/Cerkni%C5%A1ko_jezero)

Veliki Družinski Atlas Sveta, Državna založba Slovenije, leto izdaje 1992

Enciklopedija narave, Slovenska knjiga, leto izdaje, 1999

Konec

